

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Приютівська сільська рада
Новоукраїнського району
Кіровоградської області**
вул. М. Конєва, 4, с. Приют, 27171

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Приютівської сільської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області «Про встановлення розмірів податків на території Приютівської сільської ради на 2018 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Приютівської сільської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області від 04.07.2017 № 178.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Приютівської сільської ради з питань бюджету та запобігання корупції, державної регуляторної політики та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом рішення на території Приютівської сільської ради встановлюються місцеві податки, а саме: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельний податок та єдиний податок.

Щодо проекту рішення в цілому

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Однак, проектом рішення визначено не всі обов'язкові елементи податків, наприклад: при встановленні єдиного податку не зазначено порядок

Державна регуляторна служба України
ВІХ №7241/О/20-17 від 18.08.2017

сплати податку та строк подання звітності про обчислення і сплату податку, що не узгоджується із статтею 12 ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

1. Підпункт 1.1 пункту 1 проекту рішення, яким встановлюються об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, що не є об'єктами оподаткування, потребує приведення у відповідність до підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, яким встановлюється виключний перелік таких об'єктів.

2. Частиною 4 підпункту «Ставки податку для об'єктів житлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення встановлюється ставка податку для котеджів одно-, півтораповерхових будинків невеликої житлової площі для постійного чи тимчасового проживання з присадибною ділянкою, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб.

Проте, поняття «невеликої житлової площі» не визначено законодавством України та проектом рішення.

З метою встановлення в проекті рішення чітких та зрозумілих вимог для суб'єктів, що будуть виконувати вимоги проекту рішення, пропонуємо визначити розмір такої площі житлової нерухомості у проекті рішення.

3. Додатково зазначаємо, що частинами 1-7 підпункту «Ставки податку для об'єктів житлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення встановлюються ставки податку для різних типів житлової нерухомості, у розмірі 1 % від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Таким чином, пропонуємо підпункт «Ставки податку для об'єктів житлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення викласти у наступній редакції: «Встановити ставку податку за об'єкти житлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, у розмірі 1 % від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування»

4. Частиною 6 підпункту «Ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення встановлюється ставка податку для будівель промислових та складів.

Відповідно до абзацу є) підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, будівлі промисловості, зокрема, виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств не є об'єктами оподаткування.

Отже, пропонуємо виключити частину 6 підпункту «Ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 з проекту рішення.

5. Частиною 9 підпункту «Ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення встановлюється ставка

податку для інших будівель (будівлі, які не використовуються для підприємницької діяльності).

Відповідно до підпункту 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Таким чином, встановлення ставки податку в залежності від того, чи використовується нерухомість для ведення підприємницької діяльності, не відповідає вимогам ПКУ.

Натомість, відповідно до вимог підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ, відповідні ради можуть встановлювати пільги зі сплати податку для фізичних та юридичних осіб.

Відповідно до підпункту 266.4.3 пункту 266.4 статті 266 ПКУ, пільги зі сплати податку не застосовуються до об'єкта/об'єктів оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити з частини 9 підпункту «Ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості» підпункту 1.1 пункту 1 проекту рішення фразу «будівлі, які не використовуються для підприємницької діяльності» з одночасним встановленням у пункті 1 проекту рішення пільг з сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості (відповідно до типів таких об'єктів) для фізичних осіб (за необхідності).

Одночасно звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

6. Також зазначаємо, що пункт 1 проекту рішення потребує визначення правильної нумерації пунктів (підпунктів).

Щодо плати за землю

1. Підпунктом «Орендна плата» пункту 2 проекту рішення визначаються питання нарахування та сплати орендної плати за земельні ділянки.

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 ПКУ, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити підпункт «Орендна плата» пункту 2 з проекту рішення.

2. Підпунктом «Ставка податку для фізичних осіб громадян» пункту 2 проекту рішення визначено, що ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі (не більше 3 відсотків) від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь – (не більше 1 відсотка) від їх нормативної грошової оцінки.

Проте, далі у зазначеному підпункті встановлюються фіксовані ставки податку за різними категоріями земельних ділянок по адміністративним пунктам сільської ради. Межі податків та їх фіксовані ставки, також зазначено в пунктах «Ставки податку для юридичних осіб», «Ставки податку для фізичних осіб – одноосібників», «Ставки податку для фізичних осіб – підприємців», «Ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено».

Зазначене не відповідає вимогам ПКУ та є неоднозначним для розуміння особами, які будуть виконувати чи впроваджувати вимоги даного регуляторного акту.

З метою приведення проекту рішення до вимог ПКУ, пропонуємо виключити з пункту 2 проекту рішення всі неоднозначні для трактування норми («не більше», «не менше» тощо), залишивши в проекті рішення фіксовані ставки земельного податку.

3. Підпункти «Ставки податку для фізичних осіб громадян», «Ставки податку для юридичних осіб», «Ставки податку для фізичних осіб – підприємців» пункту 2 проекту рішення мають фіксовані ставки податку, встановлені для земель зв'язку у розмірі 5 %, земель енергетики у розмірі 12 %, а також для земель комерції.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено категорії «землі комерції».

Відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ, ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Відповідно до пункту 274.2 статті 274 ПКУ, ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

Таким чином, встановлення ставки податку для земель зв'язку у розмірі 5 % та земель енергетики у розмірі 12 %, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб не відповідає вимогам ПКУ (не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки).

Таким чином, пропонуємо: виключити з пункту 2 проекту рішення ставки податку за землі комерції; встановити ставки податку за землі зв'язку та енергетики у межах, встановлених відповідно до вимог пункту 274.1 статті 274 ПКУ; встановити окремим пунктом ставки податку за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності), встановивши в ньому ставки податку для земель зв'язку у розмірі 5 % та земель енергетики у розмірі 12 %.

4. Таблицею підпункту «Ставка податку для фізичних осіб громадян» пункту 2 проекту рішення встановлюються ставки податку у грошовому вимірі по адміністративним пунктам сільської ради за 1 га земель.

Натомість, ставки податку у грошовому вимірі розраховуються з урахуванням індексації нормативної грошової оцінки земель. Відповідно до статті 289 ПКУ, така індексація буде доведена до відповідних органів та землекористувачів до 15 січня поточного року.

Таким чином, затвердження ставок земельного податку у грошовому вимірі, без урахування індексації нормативної грошової оцінки земель на 2018 рік, містить для платників земельного податку некоректну інформацію.

Отже, пропонуємо виключити з пункту 2 проекту рішення таблицю зі ставками земельного податку у грошовому вимірі.

5. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ, одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

6. Пункт 2 проекту рішення, яким встановлюються ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані поза межами населених пунктів, потребує редакційних правок в частині доповнення назвою області, на території якої розміщено Приютівську сільську раду (...площі ріллі по Кіровоградській області).

7. Підпункт «Пільги щодо сплати податку для юридичних осіб» пункту 2 проекту рішення потребує приведення у відповідність до вимог пункту 282.1 статті 282 ПКУ, яким встановлюється перелік юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку.

Щодо єдиного податку

Відповідно до пункту 293.2 статті 293 ПКУ, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб -

підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, до повноважень відповідних місцевих рад відноситься встановлення фіксованих ставок податків для платників єдиного податку першої та другої груп.

Ставки єдиного податку для платників третьої та четвертої груп встановлено ПКУ та не потребують встановлення рішенням ради.

Проте, у підпункті «Ставки податку» пункту 3 проекту рішення встановлюються межі ставок податку для платників єдиного податку першої та другої груп (до 10 % та до 20 %), частинами 3, 4, 5 підпункту «Ставки податку» пункту 3 проекту рішення – ставки податку для платників третьої та четвертої груп.

З метою приведення пункту 3 проекту рішення у відповідність до вимог пункту 293.2 статті 293 ПКУ, пропонуємо встановити фіксовані ставки податку для платників єдиного податку першої та другої груп, залежно від виду господарської діяльності, а також виключити з пункту 3 проекту рішення встановлення ставок податку для платників єдиного податку третьої та четвертої групи.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ)

Наданий АРВ не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. Так, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом, при цьому не наведено даних у числовій формі (за виключенням відсотків надходжень до бюджету від сплати місцевих податків), які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ визначено 2 альтернативи вирішення проблеми, однією з яких є «Відсутність регулювання». В описі цієї альтернативи зазначено, що у випадку її реалізації місцеві податку будуть сплачуватися за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад,

що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм цього Кодексу, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, при розгляді зазначеної альтернативи в АРВ не враховані всі вимоги ПКУ та, відповідно, некоректно оцінено її вплив на платників податку.

Також при заповненні розділу III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ, розробник при описі вигод та витрат для держави, громади та суб'єктів господарювання не описав їх витрати. При описі вигод в АРВ, розробник обмежився виключно текстовим описом, не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

При оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ вказано, що зазначене регулювання поширюється на 19 суб'єктів мікропідприємництва.

Проте, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектом рішення розмірів ставок податків (залежність їх розміру від економічного стану суб'єктів господарювання та їх доходів).

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, то відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, також не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вище вказаних розділів АРВ, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного

способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат.

3. У Тесті малого підприємництва (М-тест) не наведено формул розрахунку «прямих» витрати суб'єктів малого та мікропідприємництва.

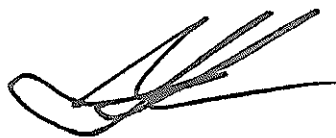
Крім того, в таблиці розділі 3 М-тесту визначено, що під дію акта підпадає 8 суб'єктів малого та мікропідприємництва, хоча у розділі III АРВ зазначено, що дія акту поширюється на 19 суб'єктів малого та мікропідприємництва.

Не розраховано адміністративні витрати, до яких можна віднести отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) та процедури організації виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності). Відповідно, таблиця сумарних витрат суб'єктів малого та мікропідприємництва (розділ 4 М-тесту) заповнена не вірно, що не відповідає вимогам Методики.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Приютівської сільської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області «Про встановлення розмірів податків на території Приютівської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна